

זוטות

▲ אפשר להמריץ צאן ובקר לייצור־יתר של בשר אחוריים ומותניים (שהם נתחי הבשר המובחרים ביותר) על ידי תספורת קצרת־שיער של חלקי גוף אלה. רעיון זה, מקורו בתגלית הבריטית שאופנת שמלות ה„מיני” מביאה עימה לתוספת של כ־5% בשר־שרירים לחלקי הרגל המגולים של הבנות, לובשות ה„מיני”; תופעה זו מוסברת בצורך הטבעי של הגוף להגן על מחזור הדם. ייתכן איפוא שהנהגת שיטת ה„מיני” ברפת ובדיר הצאן תוסיף קילוגרמים של בשר לשיווק וממילא תגדיל את הכנסתם של בעלי המקנה.

✱

▲ אומר בוב: „שמעתי על שיטה חדשה בגזיזת צמר הצאן — נותנים זריקה לכבשה, וכל מה שעליך לעשות הוא „לקטוף” את הגיזה במחיד.”
עונה לו ג'ו: „ככה? עוד מעט נגיע לכך שיזריקו זריקה לפרה והחלב יזרום מאליו לתוך בקבוקים, נושאי־תווית הפרה.”

✱

▲ להקלת המחסור בבשר בקר קנתה סוכנות צ'יליאנית 7000 בני־בקר רכים (מגזע הרפורד) בארה"ב; המשלוחים, בני 262 ראש, נשלחים באווירונים למרחקים שלמעלה מ־11 אלף קילומטר. היקף העיסקה הוא בגבולות 3 מיליון דולר; העיסקה מבוצעת ע"י ההתאחדות של מגדלי הבקר ההרפורדי בטאקסאס.

✱

הסכנה שבהזנה בתחמיץ תירס בלבד

ד"ר קופוק מאוניברסיטת קורנאל מזהיר מהגשת תחמיץ תירס לפרות חלב כמספוא גס יחיד. הוא טוען שבדרך כלל יש סכנה בדבר להסתפק במספוא גס ממין אחד בתפריט המזון, משום שחסרים אנו עדיין את הידיעה כיצד ובמה להשלים את המנה במישטר הזנה כזה. ד"ר ק. מציין שבאחד המקרים של פגיעה בבריאות הבהמות מחמת ההזנה בתחמיץ תירס בלבד, הוא הצליח להיפטר מהצרה ע"י מלח מתובל יוד למנת המזון, אולם בעדר אחר, בו נגרמו אבידות כבדות בעקב תחמיץ התירס, הוא לא הצליח למצוא פתרון לתקלה.

✱

▲ פרה מגזע ג'ארסי בשם „אולד ראד”, ממשקו של האריס במדינת סאוט־קארולינה (ארה"ב), המליטה בפעם ה־36! כיום היא בת 36 שנים ועיוורת לחלוטין. הידוע למישהו על אריכות־ימים ופוריות כגון אלה?

✱

▲ במחקר שנערך ע"י דיקסון באוניברסיטת וויסקונסין נמצא ש„אישיותה” (עצמיותה) של הפרה הינה תכונה תורשתית. לגבי מטפחי פרות־חלב חשוב הדבר שקיימת האפשרות לפתח עדר פרות בעלות־אופי נוח־צייתי וטמפרמנט שקט בדרך הסאלאקציה. דיקסון וחברו אספו נתונים על התנהגותן של 1027 פרות מ־27 עדרים הולשטייניים. נקבעו בפרות אלה ערכי „מעמד הנגיחה” (דרגות ב„זכות” לנגוח ולא להינגח) והטמפרמנט בחליבה. החוקרים נסתייעו באנליזות סטאטיסטיות כדי לגלות הקשר בין התכונות ה„אישיות” לבין גיל, משקל הגוף, כושר הנבה והשלבים השונים בתחלובה. מסקנות המחקר הן כדלהלן: הפרות הוותיקות הקשישות והכבדות שביניהן — היו השליטות ביותר. דרגתה של הפרה בסדר החברתי של העדר, לא היה לה כל קשר עם טמפרמנט החליבה. כושר ייצור החלב של הפרה לא הושפע כלל ממעמדה החברתי או מהטמפרמנט שלה. שיעור התורשתיות של טמפרמנט החליבה הוא גבוה למדי ומכאן האפשרות לטפח עדר פרות נוח בטיפול ובאחזקה.

✱

▲ ברוסיה נערך מחקר בשאלת משקל הגוף האופטימאלי לפרות מהגזע ה„חולמוגורי”. כל הפרות שנולדו בשנים מ־1946 ועד 1953 חולקו ל־5 קבוצות, כשמשקל הפרות הקלות ביותר היה 517, והכבדות ביותר — 753 ק"ג. משך הלאקטאציות התארך מ־317 יום ל־357. כשהמשקל הממוצע של הפרות עלה עד 623 ק"ג. התנובה הממוצעת והתנובה ליום גדלה בהקבלה עם עליית משקל הגוף עד 679 ק"ג.

הפרות בעלות משקל גוף בינוני נמצאו כמאריכות ימים ביותר והמספר הממוצע של הוולדות לפרה מטיפוס זה היה 7.9. המסקנה מהמחקר הזה היתה, שהפרה הרצוייה ביותר בגזע זה היא זו שמשקל גופה נע סביב 670 ק"ג, והן נתגלו גם כראנטאביליות ביותר. הפרות הכבדות מהנ"ל היו פחות ריווחיות מכל הבחינות שהן.

★

▲ החלפה מוחלטת של פרוטאין (חלבון) טבעי בחנקן לא פרוטאיני בתזונת מעלי-גירה הביאו לתוצאות אלה: (1) הגדילה, יעילות ניצול המזונות וקליטת החנקן הוקטנו כדי 35%, והניסיונות לתקן ליקויים אלה על-ידי הוספת חומצות-אמינו בודדות (או בצירופים שונים) נסתיימו באי-הצלחה. (2) הפרייה ורבייה בנקבות ובזכרים היו תקינים. נולדו צאצאים נורמאליים מפריס שניזונו בחנקן לא פרוטאיני, וכן היו נורמאליות העגלות שגודלו בתפריט כזה החל מהגיל של 84 יום ואילך. בקר מבוגר התקיים למעלה מ-4 שנים על תפריטים ללא חלבון טבעי. (3) תנובות החלב של הפרות היו צנועות. החלב היה דומה לזה של פרות שניזונו בתפריטים עם חלבון טבעי. תוספות קטנות של חלבון טבעי לתפריטים הנ"ל עשוי לשפר את הנבת החלב במידת-מה. (4) הריכוזים של חומצות-שומניות נדיפות הינם נמוכים, אולם הסינטאזה של וויטאמיני B הינה נורמאלית, כנראה.

★

62 אלף דולר בעד פרה אחת

▲ במכירה פומבית של עדר בן 218 בהמות הולשטיין-פריזיות באונטאריו (קנדה) הושג מחיר ממוצע של 2715 דולר עבור ראש בקר. בעד הפרה „אואקריג' רוי לינדה“, בת 7 שנים, שולם מחיר של 62 אלף דולר. פרה זו זכתה בפרסים רבים בתצוגות שונות והיא גם מצטיינת בכושר-הנבה בלתי רגיל.

★

▲ בשלאזוויג-הולשטיין (גרמניה) מתה הפרה „לארחה“, מגזע שחור-לבן, שהניבה בימי-חייה 116 אלף ק"ג חלב. לפי סיכומיהם וחישוביהם של מומחי הזנה, צרכה פרה זו בימי חייה: 600 ק"ג סידן, 330 זרחן, 880 ק"ג כלור, 185 ק"ג נתרון, 185 ק"ג מאגניום וכן כמות גדולה של יסודות-קורט שונים.

★

▲ פטמים באמריקה, המוציאים את בהמותיהם לחלקות מרעה קטנות, הקרובות לבית, מתקיימים תאורה למשך הלילה כדי למנוע פחד בבהמות ולעוררן לאכילה. נתקבלו תוצאות טובות מ„חידוש“ זה וההוצאה לתאורה (לחשמל) מפוצה יפה על ידי תוספת משקל מוגברת (ייתכן שפטמים אלה הושפעו מהנהגים בלולי עופות!).

▲ צוות רפתני יטבתה מודיע: ב-29.8.69 נולד בעדרנו עגל-ענק במשקל של 67 ק"ג. האם „תורית“ — בהמלטתה השלישית; והאב „ליש“ ממכון „השרות“. הלידה עברה ללא חבלי-לידה מיוחדים. לאם ולעגל — שלום!

★

▲ פרופ' קריגר מגרמניה המזרחית ערך השוואה במחירי החלבון-מן-החי במיצרכים שונים ומצא שהמחיר של 100 גרם הוא כדלהלן: בחלב רזה 0.65 מארק (מזרח-גרמניים), בגבינה רזה — 0.65, בדגים מלוחים — 1.57, בחלב מלא — 2.00, בפרגית צלוייה — 4.00, בבשר בקר — 4.92 ובאומצת-חזיר 5.13 מארק.

★

▲ לאוניברסיטת מינסוטה (ארה"ב) הובאו כבשים מגזע פיני מקומי שמצטיינים בשיעורי-ילודה גבוהים. ישנם בפינלנד עדרי צאן עם ילודה ממוצעת של 3 טלאים לרחלה; ולא נדירים מקרים של 5 טלאים ב„כרס אחת“. החוקרים במינסוטה מתכננים הכלאות בגזע זה, תוך מגמה להגדיל בשיעור רב את הילודה בעדרי צאן בארה"ב.

מודעה

משק בארי מעוניין בקניית עגלות בהיריון של 6-8 חודשים במחירי עגלות-ייצוא. בהצעות לפנות לדוד עופר, מרכז הענף במשק בארי, ד. נ. הנגב.